2047 1892 ՄԱՐՏ 17 ՇԱԲ Χ 1309 ՐԱՄԱԶԱՆ 1 ՍԿԻՌՉԻՆՃԻ ՄԷՆԻ

20 ԲԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

ԱՌՕՐՅԱ ԳԻՆԵՐԸ

	12 տող	6 տող	3 տող
ՍՊԱՄՊՕԼ	140 գր.	70 գր.	40 գր.
ԹՈՒՐՔԻԱ	200 »	100 »	

Մէջիմիյէ 20 գրուշան

ԲՕԼԻՍՊԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՈՅԷ ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

{صاحب امتياز: جيوەلكيان}

ԵԼԵՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱՔ ԳԻՆԵՐԸ

Լինելի, [illegible] տարիվայ գրչ. 8
Կիսանեայ տարիվայ [illegible] 10 գր. հատ. » 5
Մէջտեղը [illegible] տարի գինները
[illegible]

Խմբագրատեղի, Սպամպոլսոյ Գալաթա Այի հասարակաց տունը 20 Ֆրանկլինեան մայրուղաստան տարը։ Գրասենեակի մէջտեղ հայերէն կապէմանքն սահմանված մեծագոյն ՅԻԳԵՐԱՆ ՀԻՍԱՆԻԼԻԵՆԱՆ միւրաճառի օրուան։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Յիւն կէճէ Սպամպոլ գաղութը ընտան մալիւմ օրան երիքսէք մահալլէ. բէ Թալին օրէնան մէմուրլարան Սիւլէյմանիյէ համիսի միւէզզինլերի Թարաֆընան ալ կէորիւլիւշ օրմաղլա, կէճէ սաաթ 3 բասանէլերին. ատ համի վէ մէսճիտլէր մինարէլերինէ գանիլլեր եռագրլմը, վէ պու կիւն Ռամազան 1 իմիսաբ իսիլիշ տիր։

—Ռամազան սիւնասէպէթլէ սաաքիրը Շահանէյէ պիրէր գաթ էլդիսէ թէվզի վէ իմասը Թահիր գաբարա ալընարագ, Գալաթա Սէրասքէրիճէ իլճապը ինճասընա Թէշէպիւս օլընմը տը։

—Ռամազանա սաիրէր սաքէրիյէ բուէսա վէ մէմուրիներին վէ քէնԹեկներին հէր կիւն սաաթ 6սա իշլերի պաշնա կէլէրէք սաաթ 9 գասար վազիֆէլերի իլէ իշիմիշլ էյլէմէլերի հագգընա տիւն Գալաթա Սէրասքէրիճէ Սէրասքէր Ռիզա բաշա հազրէթլերինին պիր պուլուրլիքը գասաթ օլընմը տը։

—Ռամազանա պիհիմլէ Իսլամլարն իպատէթլէ մէշղուլ օլարագ մինէն վէ էճէպէն մէմուր օլան հալլերէն սագրնմալարը լազմէտէն պուլընմաղը ճիհէթլէ, Իսլամ գասընլարընը գալապալըգ եէրլերէսէ օլաշմալարը վէ Իսլամիլիքէ եառդշմալանագ գրյաֆէթսէ պուլընմալարը վէ էրքէքլերին միւնասէպէթսիզ պուլընմալարը հարիֆնանալըգ իմէմէլերի կիպի պիր թագրմ սավալը նամիքցիներին վուգու

ԻՆԿԻԼԹԵՐՐԱ ԳՐԱԼԻՑԱՍԸՆԸՆ ԻԵՐԵ ՄՈՒՎԱՍԷԼԷԹԻ

Պերան թեպաիլը հավա Ֆրանսա նրն ճէնուպրնտա քեռին Իէր գասապասընա ազիմէթ իթմիշ օլան ԻնկիլԹերրա գրալիցասը Վիդթօրիա նրն մէզքիւր գասապայա մուվասելԹինե տաիր եվրօբա կազէթալարընտա պէր վեհէր աթի պազը թաֆսիլաթ օգունմըշ տըր։

Գրալիցա Վիդթօրիա՝ կէչէն բազար էրԹէսի ազչամը ալաֆր։ սաաթ 9տա Իէր սթասիօնընա մուվասելԹ էյլէմիշ տիր։ Միւշարէլէյհա՝ քէնտիսինին թանթանասը սուրէթտե իսթիգպալ օլընմասընը պիլմասա թավսիլ էմիշ էքեն, Ֆրանսա մէմուրինը մահալլիսի՝ խալը թէտարիքեսթտա պուլընմըշ տըր։

Սթասիօնըն քիչիւք սալոնը ալ չուհա վէ չիչէք վէ խուրմա տալարըյա թէղերին օլընմըշ տըր։ Սթասիօնըն ավուսընտա 3 թագը զաֆէր (յաղթական կամար) եռբըլըպ չիչէքլեր իլե տոնառլըմշ վէ օրթասա թեասուիֆ իտեն թագը իւզերինե Ինկիլիզ արմասը վազ իտիմիշ տիր։

Վար էյլէթի վալիսրլէ Իէր պէ. լէտիւ բէխսի վէ Ինկիլիզ գօնսօլոսը վէ մէմուրինը սարբէ՝ իւնիֆորմալարընը լապես օլարագ գրալիցալը իսթիգպալ էյլէմիշլեր տիր։ Թ-ոյ վէ նի-ե-օրդ հէրալ կազէթալարընն մուխպիրլերի տախի օրատա մէվճուտ պուլընմըշլար տըր։

Պատէհու գրալիցա արապայա բաքիպէն իգամէթինե թախսիս օլընան Գոսթէպել օթէլինե ազիմէթ իթմիշ վէ տարբէր մահասուսէսինե չէքիլէրեք իսթիրահաթ էլէմիշտիր։

Միւշարէլէյհա՝ էնսաի սէյահաթընտա գասթարը մահասուսլա Բարիզ հիվարընտան կէչէրեք Տիժօնա ազիմէթ իթմիշ վէ տարբէր մահասուսէսինե չէքիլէրեք իսթիրահաթ էլէմիշտիր։

Միւշարէլէյհա՝ էնսաի սէյահաթընտա գասթարը մահասուսլա Բարիզ հիվարընտան կէչէրեք Տիժօնա ազիմէթ իթմիշ վէ պու էնսատե գասթարը եարբս սաաթ գատար թեվազգուֆ իտէրեք, գրալիցա՝ պիր մըզտար գահվալթը իթմիշ տիր։

Գրալիցանըն մայէթինե պուլունանլար՝ քէրիմէսի բրէնսես Պէաթրիս վէ Թէչրիֆաթճը լորտ Բոնսօսի իլե, իքի մայէթ գատարը տըր։

Գրալիցանըն քիչիւք մահասուրտիւգ տը Գոնօթ իլե զէվճէսի տահի Իէրե մուվասելԹ իտէրեք, միւշարէլէյհանը սաբին օլարը Գոսթէպել օթէլի հիվարընտա Ալպիոն օթէլինե ենմիշլեր տիր։

* *

Կէչէն չարշէնպիհ կիւնքի թարիխլե Իէրտէն պէր վեհէր աթի եազըլըմըշ տըր։

«ԻնկիլԹերրա գրալիցասը՝ տիւնասագահ իլե տէֆա օլարագ մէրքէպ գօրուլը քիչիւք պիր արապա իլե տըշարը չէզմըշ տըր։ Միւշարէլէյհա՝ մահասուսը տիւգ տը Գոնօթ իլե զէվճէսինի էօյլէն թաասընա տալը գօրմուշ վէ միւշարէլէյհիւմա՝ հէս կանտուդասընն մահասուսընն տիւշար օլարը խասթալըգտան բէհամայլը Յաստապ օլարը գրալիցայա պէյան իթմիշլեր տիր։

«Տիւգ տը Գոնօթ՝ գրալիցանըն իգամէթ իթմէքտե օլարը Գոսթէպել օթէլինե էնսաի ազիմէթինտե Ալեմանիատան միւրուր իթմէք նիյէթինտե իմիշ։ Միւշարէլէյհա՝ Կոպլենցտ պիր կիւն թէվազգուֆ իտուպ, չէհրը մէզքիւրտե Ալեմանիա իմբէրաթօրընն զիյարէթինի գապուլ իտէճէք իմիշ։

Լօրէն էյալէթինտե վուգու պուլաճագ պեօյիւք մանսվրալար էսնասընտա իմբէրաթօր Կիլեամ՝ Լօրէնտեքի էվազքընտա իգամէթ իտէճէկինտէն, սերալը իմբէրաթօրի նազրը Պարօն տը Լօնքե՝ օլ պապատ իգթիզա իտէն թէտասիրի իթթիհաղ էյլէմէք իւզրե իւրմիլ քէօշքինե ազիմէթ էյլէմիշ տիր։

* *

Պերլինտէն իշար օլունարընա կէօրէ, իմբէրաթօր Կիլեամ՝ կէլեճէք մայիստե Տանցիկէ ազիմէթ իտուպ, օրատան տա Ռուսիա հուտուտը գուրպինտե պիր մէզրի միւսթահքէմ օլան Թորն նամ մահալե կիտերեք գալե վէ իսթիհքեամլարը նազարը թէֆթիշտեն կէչիրէճէք տիր։

Սանդրտ կազէթասընն Ֆրանգֆորթ մուխպիրինին պէյանընա կէօրէ, Լէհիսթանտան վիբրուտ իտէն մայիւմաթ՝ հուտուտ պօլունտա պուլընան Ռուս ասքէրիրին էլան քիւլիւթլի մըզտարտա օլատուղընը միպէյին տիր։ Խապեր վերիլտիկինե կէօրէ, հագիգաթը հալտե հուտուտա պօլունտա թէհլիւկէլի իթմիշ օլան Ռուս օրատուսընա մահասուս օլան քիւլիւթլի երզազ վե եէմլերին սեպեպը իրսալինի թէեվիլ իթմէք իւզրե Ռուսիատաքի գրթիւզ՝ օֆուրթտրրիմազտա տըր։ Թէզալիք բիվայէթ օլունտուղընա կէօրէ, Կալիցիատաքի Աւսթրիա մէմուրինը միլքիէսի պազը կէօնտա միւսամէհտա պուլընմըշ օլատուգլարընտան, մէմուրինը մէրգումմէ իւզերինէ-հէր նէ վասթա իլե օլուրսա օլսունՌուսիա նուֆուսը թէէսիրսիզ գալմըշ տըր։

Բէթերսպուրկտան պերվէհէր ազթի եազըլըմըշ տըր։

«Զարրն միւսատէի մահասուսէսի վէհէլե, Ռուսիա ասքէրը բէտիֆէսինտեն պիր խալը զապթան՝ Իրան օրատուսընտա մուալիմիմիլիք իթմէք իւզրե Թէհէրանա միւթէվեճճիհէն հարէքէթ իտէյօրլար։»

Մըսըր օրատուսը սէրտարը վէ էրքանը հարպիտ բէիսի Սըր Ֆրանսիզ Կրէնֆիլին գարիպէն մէմուրիյէթը մէզքիւրէյի թէրը իտէճէյինի պիր խալը Ինկիլիզ կազէթալարը մէմուգէն ալէյան իտէյօրլար։

Մէգքիւր կազէթալարտան պազը լարը՝ Սըր Ֆրանսիզ Կրէնֆիլին ԻնկիլԹերրա օրատուսը սէրգօմանտանը տիւգ տը Բէյպրիճին ասքերի սըր քիթապէթինե թաին օլունաճաղընը եազմըշլար իսե տէ, սօն խապերլերե կէօրէ, մէմուրիյէթը մէզքիւրէյե գալմազտ Սըր Ճիբս նասպ իտիլէճէք տիր։

Սըր Ֆրանսիզ Կրէնֆիլինմըսրրտա հարզ օլարզը մէմուրիյէթե նասալը միհրեմիլ օլան զէվաթ միլանընտա միրալայ Բիրնէր, միրալայ Հալլամ Բիր վէ պինպազը Զէրմանարը իսիմլերի տախի զիքր օլընմազտա տըր։

Պիր գաչ կիւնտեն պէրու Գահիրէյե ավտեթ իթմիշ օլան Սըր Կրէնֆիլ՝ Վատիհալիֆատա տիւշար օլարզը ինֆլուէնցա խասթալըզընտան քէսպե իֆազաթ իթմիշ տիր։ Մուալիլէյհ՝ ճէնուպ հուտուտընտա պուլունան Մըսըր ասքերինին մանավրալարընտա հազրը պուլընմազ իւզրե Վատիհալիֆայա կիթմիշ իսե տէ, սէզքիւր խասթալըգ սեպեպլի մանավրալար իբրա իտիլէմէյզ տիր։

ՄԻԹԷՎԼԻԶԱ Մ. ԶԱԲԲԱՆԸՆ ՎԱՍԻՍԵՖԵՆԱՄԷՍԻ

Ախիրէն Ռումանիատա վէֆաթ իտէն Եունան պանքերլերինտեն Մ. Գոնսթանթէն Զաբբանը թէրք իթտիկի վասիէթնամէտէն տօրալը Եունան վէ Ռումանիա հիւքիւմէթլերի պէյնինտե էբէյիճէ նազիք պիր մէսէլե զուհուրա կէլմիշ տիր։

Ռումանիատա ժալօմիսթ մահքէմէսի՝ Պիօսթէնի նամ մահալտե Մ. Գոնսթանթէն Զաբբանը գացասընտա մէօհիւրլիւ պիր վասիէթնամէ պուլմըշ օլուպ, Մ. Զաբբա թարաֆընտան իմզալանմըշ վէ 1891 յունվար 18/30 թարիխինե միւվէրբախ օլան մէզքիւր վասիէթնամէյին զարֆը իւզերինտե, վասիէթնամէյին՝ Պուգբէչտեքի Եունան սեֆիրի թարաֆընտան աչըլմասը վէ ահքեամը միւնտերիճէսինին սեֆիրը մուամիլէյհ ճանիպինտեն մէվզրի իհբաղէ վազ իտիլմեսի մուհարբէրը պուլընմըշ տըր։

Եունան հիւքիւմէթինին Պուգրէչտեքի մասալահաթկիւզարը Մ. Թոմազի՝ վասիէթնամէյին էանի քիչանտա հազրը պուլընմազ իւզրե ժալօսիսթ մահքէմէսինե տավէթ օլընմըշ իսե տէ, մուամիլէյհ՝ օլ պապատ բրօթէսթօ իտէրեք վասիէթնամէյին քէնտիսինե թէսլիմ իթմիշ, վէ քէնտի մուվաֆֆաղը օլմազսըզընը մէզքիւր վասիէթնամէ քիչան իտիլիրսե պունտան տօլալը Բուխարեստ հիւքիւմէթինին մէսուլ օլաճաղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

ժալօմիսթ մահքէմէսի՝ պէյանընը մէզքիւրէյե հեվալեի սեմը իթիպար իթմէյերեք կէչէն ճումատա երթեսի կիւնի Գոնսթանթէն Զաբբանընն վասիէթնամէսինի՝ ալեճատարան իլե ալ պապատ նէյիճեսիզ բրօթէսթօլարտա պուլունմըշ օլան ճիորճեվօ (Եէրկեօ) Եունան գօնսօլոսը Մ. Դամմէնօ հուզուրընտա քիչատա էյլեմիշ տիր։ Բէհսը մահքէմէյ՝ Բուխարեստա հիւքիւմէթինե թէսլիգ օլընմազ իւզրե վասիէթնամէնին Բուխարեստա թերճէմէ իտիլմէսինե ազտէմ պիր սուրէթի տաղ օլընմասընա միւսատատ իթմիշ տիր։

Մ. Զաբբանընն սերվէթը զաթիյէսի՝ ճէման 7 միլեօն ֆր. բատէսինտե օլուպ, սերվէթը մէզքիւրե՝ թէսալիատա (Եէնիչէհիր) 4 միլեօն ֆր. գրյմէթինտե էմլաք վէ արազի իլե Գալաբաչտա 200,000 ֆրանգ գրյմէթինտե պիր տելիրմէնտեն, վէ մուխթէլիֆ թահվիլաթտան իպարէթ տիր։

Մ. Բարբրիկօբուլօ՝ իշպու միրաս մատատէսինտե Եունան հիւքիւմէթի թարաֆընտան վէքեալէթեն հազրը պուլընմազ իւզրե պու կիւնլերտե Պուգրէչէ միլէթէվեճճիրէն Բէթերպուրկտան հարէքէթ իտէճէք տիր։

ԲԱՐԻԶ ՇԵՀՐԻՆԻՆ ԹՈՒԱԼԷԹ ՄԱՍՐԱՖԸ

Ինթիզամ վէ լեթաֆէթճէ մէտէնի չէհրլերին էն միբէմմէլլերինտեն պիրի վէ պէյքի տէ պիրինճիսի օլան Բարիզ չէհրինին թանզիֆաթ վէ թեզեինաթը իշին իգթիզա իտեն մասրաֆ՝ պիր սենէտե 6 միլեօն ֆր. եանի 300,000 Ֆրանսըզ լիրասընտան աշաղը պիր մէպալա գաբատըլամայօր։

Մէպալաղը մէզպուրը պիր գըսմը՝ գազմա, քիրէք, սիբիրկի, արապա վէ սաիր պու կիպի ալեաթ ու եաեվաթը թանզիֆիրէնին իշթիրա ու խթիմալինե վէ սօգագլարտաքի բիս գօգուլարը իշալէսի իշին «սիլիֆատ տը ֆէր, գլօրիւր տը շօ» վէ սաիր պիր թագըմ եեզատ քիմեեվիրէ թէտաբիքինե սարֆ օլունմազտա տըր։

Պելեմիրե մէմուրինը մահասուսսը՝ ալեաթ ու եաեվաթը մէզքիւրե իշին պիր տեֆթեր թուիմազտա օլուպ, պունլարտան միհքաճը թամիր պիր հալե կէլմիշ օլանլարը՝ տերհալ թամիր վէ իսլահա միւսարաթ իտերլեր։ Պունտան պաշգա եետեք օլարագ պելեմիրե անպարլարընտա մէզքիւր ալեաթ ու եաեվաթտան պիր շօգ մըզտար մէվճուտ տըր։

Հէր սապահ գալեթ երքէն պիր զէմանտա 2600 երքեք իլե 600 գատրն՝ սօգագլարտա պուլունան չամուր վէ սաիր բիսիքլերի գալտըր։ մազ վազիֆէսիրլե մբրքեյեֆ պուլընմազտա տըրլար քի, պունլար՝ 149 գօլա տըրլըրլար։ Հէր պիր գօլ՝ իքի մէմուր թարաֆընտան իտարե օլընմազտա տըր։

Պու մէմուր վէ մէմուրլեյերին եէվմիլեյերի՝ պիր տերճէճէտ օլմարզ, գօլլարը իտարե իտեն մէմուր՝ կիւնտե 5, վէ անրն մուավիին 4 ֆրգ. պիր իւճրեթ ալմազտա, վէ սիբիրկեճիլերե կէլինճէ, պունլարըն եէվմիլեյերի՝ կիւնտե 10 սաաթ չալըշմայա մուգապիլ 3 ֆրգ. 20 սանթիմ իլե 3 ֆրգ. 70 սանթիմ արասընտա տըր։

Դաաբնլար՝ եալընըզ սապահլարը չալըշմազտա օլատուղընտան, պունլարա պէհէր սաաթ իշիւն 30 սանթիմ վերիլմէքտե տիր քի, չու հիսապա 1 ֆրգ. գազանմազ իշիւն 3-4 սաաթ չալըշմալարը լազըմ կէլիյօր։

Հէր սիբիրկեճի՝ սապահլարն ալաֆր։ սաաթ 4ան 6յա գատար օլան միւտատեթ զարֆընտա եայա գալտըրըմալարընը վէ արապա եօլարընը սիլիպ սիբիրմէք, աթ վէ արապալարըն կէչմեսինի գալտըրմազ իշիւն սօգագլարա գումատեքմէք վէ մէմշալարը թէմիզլեմէք վազիֆէսիրլե միլքէլլեֆ օլարգալարը կիպի, սաաթ 8 պուչուգտան 11է գատար տախի արապա եօլարընտա հուսուլլե կէլէն չամուր վէ սաբրէյի գալտըրմայա, մէմշալարն բիս գօգուլարընը իգալէյե, Սէն նէհրի էթրաֆընը թէմիզլեմէյե, վէ ինանէ հաճե սօգագլարը սուլտանայա մէմուր օլուպ, պու վազիֆէլերի իճրա էյլեմեքտեն սօնրա թամամ վէ իսթիրահաթ իշիւն 2 սաաթ թաթիլ իտէրլեր։ Պատէհու սաաթ 1ե իշե պաշլայարագ սաաթ 4է գատար տեվամ վէ պու միւատեթ զարֆընտա սօգագլարն մաքինաք սիբիրկե իլե սիբրիլմէսի, մէմշալարն եէնիտեն թէմիզլենմեսի վէ բանֆալթ վէ եա աղաճտան եարբլրմըշ օլան գալտըրըմալարընը իւզերինե գումատեքմէք օլմասընա իլե իշթիգալ էյլեմեքտե տիրլեր։

ԻՄԱԿԻՀՏԱՐ

Ս. ԽԱՉ ՄԷԹԹԷՊ ՀՈԴԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆԸՆ ՅԵՂԵԿԱԳԻՐԻ

Իւսկիւտար Ս. Խաչ մէթթէպի հոդաբարձութիւնը՝ էէնի ինթիխապ օլունմըշ օլան Թաղ. խորհուրդա իսթիֆասընը հավէ սաթիտէքի Տեղեկագիրի կէօնտէրմիշ տիր։

Մեծապատիւ Ատենապետ եֆ. Թաղ. պատ. Խորհրդոյ Ս. Խաչ Եկեղեցւոյ.

Հոդաբարձութիւնս պատիւ ունի ժամուցանել իւր տեղեկագիրն առ նորընտիր պատ. Խորհուրդդ Թաղին, որոյ Սահմանադրապես և օրինաւորապես ընտրութեամբն վերջացած կը նկատէ և իւր պաշտօնավարութեան։

Հոդաբարձութիւնս՝ կոչուած ի պաշտօն յ8 սեպտ. 1888 տարւոյ, թէև իւր անցեալ գործառնութեանց մանրամասն տեղեկագրերն ընթերցած է իւրաքանչիւր տարւոյ պարբերաբաշխութեան հանդէսներուն առթիւ, սակայն կարևոր կը համարի՝ իւր հրաժեշտի պահուն՝ անոնց մի համառօտ ամփոփումն ընել նաև հասցոյց տալու համար թէ վարժարանն

---

(11)

ՊԻՐ ԳԱՐԸ ԻՔԻ ԳՕՃԱ

ՄԻՒԼԼԻՅԻ

ԱԼՊԻՐ ՏԻԼԼԻՔ

ՄԻՒՔԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Շէօյլէ քի վաղյֆէսինի թէմամրյալ իյֆա իթմիշ օլմագլա միւֆթէխիր օլտըզը հալտե բիւթպէ վէ նէյան գաղանարագ ալթը վէ եա սէքիղ ալտան ավտեթ իտէճէքտի, վէ ֆրգաթինի էնկինե չէզմազ իւզրե թահրիքը չարխ էյլէտիքտէ, էթիէն՝ լէզարդը ավտէթի վէ սէվիւիւրա զէվճէսիյլե պէրապէր կէչիրճէճէք լաթիֆ էօմրիւ թէէսայիւլ իտէրէք քէյֆլէնէյօր իտի։

4.

Ֆրանսիզ Կարնիէ՝ Զինտէ Սէն-Զուէն էյալէթինտե պուլընտրզը սըրատա ամիրալ Տիւբրէտէն պիր մէքթուպ ալազ իտուպ, պունատա միւշարէլէյհ ամիրալ՝ քէնտիսինի Սայկօնա չաղրըյօր իտի։ Գօչինչին վալիսի՝ Թօնգին իւզերինե չէտտա պիր հիւհում բլանը թէսավվուր իթմիշ օլմաղլա։ գօրվէթ միւլազիմինտեն պաշգա քիմսէ պու սէյր ու սէֆերը քիւսթախանէյէ գօմանտա իտէմէզ իտի։

Ամիրալն Բարիզտէն պէքլէտիկի դուվվէի իմատիյէ սեպեսեմբեր օն պէշինտէն պիր աղ սօնրա միւրուտ իտուպ, էնսաի բահատ Պալնի իլե Տարգուր՝ գահրամանլըգլա մէֆթուն օլմուշլար իտի։ Պու նէ՝ կիւզել մուհարեպէ։ Նինճէ մէշհուր ասքերլերին ֆիւթուհաթտան ֆիւթուհաթա եիւրիւտիլքլերի Ասիանընն օ յապ օլարզընը գրալիցայա պէյան իթմիշլեր տիր։

«Տիւգ տը Գոնօթ՝ գրալիցանընն իգամէթ իթմէքտե օլարզը Գոսթէպել օթէլինե էնսաի ազիմէթինտե Ալեմանիատան միւրուր իթմէք նիյէթինտե իմիշ։ Միւշարէլէյհա՝ Կոպլենցտ պիր կիւն թէվազգուֆ իտուպ, չէհրը մէզքիւրտե Ալեմանիա իմբէրաթօրընն զիյարէթինի գապուլ իտէճէք իմիշ։

Լօրէն էյալէթինտե վուգու պուլաճագ պեօյիւք մանսվրալար էսնասընտա իմբէրաթօր Կիլեամ՝ Լօրէնտեքի էվազքընտա իգամէթ իտէճէկինտէն, սերալը իմբէրաթօրի նազրը Պարօն տը Լօնքե՝ օլ պապատ իգթիզա իտէն թէտասիրի իթթիհաղ էյլէմէք իւզրե իւրմիլ քէօշքինե ազիմէթ էյլէմիշ տիր։

* *

Պերլինտէն իշար օլունարընա կէօրէ, իմբէրաթօր Կիլեամ՝ կէլեճէք մայիստե Տանցիկէ ազիմէթ իտուպ, օրատան տա Ռուսիա հուտուտը գուրպինտե պիր մէզրի միւսթահքէմ օլան Թորն նամ մահալե կիտերեք գալե վէ իսթիհքեամլարը նազարը թէֆթիշտեն կէչիրէճէք տիր։

Սանդրտ կազէթասընն Ֆրանգֆորթ մուխպիրինին պէյանընա կէօրէ, Լէհիսթանտան վիբրուտ իտէն մայիւմաթ՝ հուտուտ պօլունտա պուլընան Ռուս ասքիրիրին էլան քիւլիւթլի մըզտարտա օլատուղընը միպէյին տիր։ Խապեր վերիլտիկինե կէօրէ, հագիգաթը հալտե հուտուտա պօլունտա թէհլիւկէլի իթմիշ օլան Ռուս օրատուսընա մահասուս օլան քիւլիւթլի երզազ վե եէմլերին սեպեպը իրսալինի թէեվիլ իթմէք իւզրե Ռուսիատաքի գրթիւզ՝ օֆուրթտրրիմազտա տըր։ Թէզալիք բիվայէթ օլունտուղընա կէօրէ, Կալիցիատաքի Աւսթրիա մէմուրինը միլքիէսի պազը կէօնտա միւսամէհտա պուլընմըշ օլատուգլարընտան, մէմուրինը մէրգումմէ իւզերինէ-հէր նէ վասթա իլե օլուրսա օլսունՌուսիա նուֆուսը թէէսիրսիզ գալմըշ տըր։

Բէթերսպուրկտան պերվէհէր ազթի եազըլըմըշ տըր։

«Զարրն միւսատէի մահասուսէսի վէհէլե, Ռուսիա ասքիրը բէտիֆէսինտեն պիր խալը զապթան՝ Իրան օրատուսընտա մուալիմիմիլիք իթմէք իւզրե Թէհէրանա միւթէվեճճիհէն հարէքէթ իտէյօրլար։»

Մըսըր օրատուսը սէրտարը վէ էրքանը հարպիտ բէիսի Սըր Ֆրանսիզ Կրէնֆիլին գարիպէն մէմուրիյէթը մէզքիւրէյի թէրը իտէճէյինի պիր խալը Ինկիլիզ կազէթալարը հիքմէթամիզ գրթասընա այագ պասմա՛գ, էօյլէ՞ մի։ Պունատան մատտա, զիքր օլընան հէր իքի զապիթ՝ գօմանտանլարընն իսմինի իշիտինճէ ճան ալըրլար իտի։

Օ սըրատա Ֆրանսիզ Կարնիէնին էբէյիճէ պիր շարիւք չէօհրէթի վար իտի։ Պու ճէսուր կէմիճինին հիշ եօրկունլըգ պիլմէտիկինի վէ թէհլիքէսէն հիշ գօրդմատըզընը հէր քէս պիլիր իտի։ Պու զաթ՝ եաբաեալընըզ պին տիւրլու թէհլիքէլերի կէօզե ալտըրարագ Լաոս մէմլէքէթինի վէ Մէգօնկ նէհրինին եօգարըսընտա պուլընան մէմալիքի քէնֆ իթմիշ իտի։ Թանֆը էմրինտէ քիչիւք պիր օրտու վէ իյիտ զապթան պուլընտրզընտան, նէյզ՞ եաբամազ իտի։

Աստէր 1873 հոկտեմբեր 18տէ Սայկօնտան հարէքէթ իտուպ, իքի թօր տուպասընտան Կարնիէ իլե Տարգուրը բաքիպ օլարզլարը պիր թօր տուպասը՝ սիլահէնտազ նէֆէրաթը համիլ օլարզը կիպի, տիկեր թօր տուպասընա տա մէճմուր 150 գատար նէֆէրտէն իպարէթ օլան պիր պահրիյէ բիյատե պէօլիւկի իլե պէրապէր Պալնի բաքիպ օլմուշ իտի։

Կարնիէ՝ իլինտե բէք չաբուգ իտի։ Էվվէլա Թունկ-Քինկ քէօրֆէզինտէն միւրուր իտուպ, պատէհու Դըզըլ Նէհրատէն միթէչէքիլ թէլեֆայա տուրէթը չէճիանէյե կիտիպ Անոյիտէն պիր դաշ քիլօմէթրօ մէսաֆէյտե տէմիր աթտը։ Պունը միթէազրպ Կառնիէ՝ Հիւէյյ պիր մէքթուպ իրսալ իտէրէք, միւզաքէրե իշիւն Զինլի պիր մանդասն (1) կէօնտերիմէսինի թալեպ էյլէտի։ Ֆրանսըզլար բէք օ գատար չէտտա չարթլար պէյան իթմէյիպ, եալընըզ Աննամ մէմալիքինն էվրօբա թիճարէթինի քիչատ օլընմասընը վէ էրպապը իւլումատէն միւրէթթէպ պիր գօմիսիօնն թէհլիքէսիզճէ Սօնկ-Գօյ նէհրինտէն եօգարը տօղրու չէզապիլմէսինի թալեպ իտէյօրլար իտի։

Պէշ կիւնատն սօնդրա ճէվապ կէլտի։ Պու ճէվապ զալէթ գրսսա վէ ճիւրաքեարանէ պիր թարզտա եազըլը իտի։ Թօնքին վալիսի Նիւյէն-թրի-Ֆունկ՝ իւշ կիւնէ գատար եօլա չըզըպ կիթմէսինի գօրվէթ միւլազիմի Ֆրանսիզ կառնիէյե էմր իտուպ, էնամ իթմէտիկի հալտէ, գրսսէն Զինլիլերտէն միւրէթթէպ օլան պիլմիւմլէ Աննամ օրատուսընն Ֆրանսըզլար իւզերինէ հիճում իտէճէկինի պէյան

---

(1) Զինտէ մանդասն քէլիմէսի եօգ տըր։ Բօրթուկիզլեր Մա-Գա-Օտա եէրլէշտիքլերինտէ էսքի մանդէմ քէլիմէսինտէն իշպու մանդասն քէլիմէսինի բէյտա իթմիշլեր տիր։ Վալիտէն արապի մուհաֆըզընա գատար Զինտէ հէր մէմուր տէնիլիր։ Իշպու բօմանտա մանդասն քէլիմէսինին իսթիմալիյէ Զինլի մէմուր տիմէք իսթէնիճ տիր։

իտիյօր իտի։

Պաշ գօմանտան պու թահգիրամիզ ուլթիմաթօմը նոյեմբերին 29ընճը կիւնիւ էօյլէնտէն սօնդրա էբէյիճէ կէճ ալազ իթտի։ Օ սըրատա էթիէն՝ օրատուկեահքն պիր աղ էօթէսինտե ավա չըզմըշ օլուպ, պու էյլենճէյէ տալարագ բէյտէրբէյ տիւշան սաֆլարընա եազալամագտա իքէն։ քէնտի պէօ կինտէն պիր չավուշ կէլէրէք, Ֆրանսիզ կառնիէնին եանընա ավտեթ իթմէսի էսրինի կէթիրտի։

Էթիէն կիւլերէք։ — Եազը՛գ, իքի թամչան իլե օն օն իքի գատար տա էօրտէք վուրտըմ։

Զավուշ։ — Զիյանը եօ՛գ, ավընընը չալըըգ ալթընտա սագլար վէ պու ագչամ ատամալարըմըզտան սէքիզ օն քիչի կէօնտէրիպ ալտըրըրըզ։ պու սուրէթլէ եէմէյիմիզտէ պիր թէպէտտիւլ վուգու պուլուր։

Տէլիգանը զալթի կէրիսին կէրիյէ տէօնէրէք, ասքէրին եանընա վարմազ իշիւն եօլա չըզտը։ Կիւնէշ պաթմազ իւզրէ օլուպ, աչըզ մավի կէօք եիւպիւնտէ սընճասալի պիր ըշնք եայըլըյօր իտի։ Էթիէն՝ օրատուկեահա եազը կէլտիկինտէ, Պալնիին՝ չէօսէլմիշ քէֆթ իլե սիկարա իշտիկինի կէօրտիւ։

Պալնի։ — Կէլ պագալըմ, սէնի կիտի թէնպէլ սէնի՛։ իքի սաաթտան պէրու սանա պէքլէյյօրզ։

Էթիէն։ — Էյ նէ՞ վար քի։

Պալնի՝ աղը պիր թարզտա։ — Մէնլիքը ասքէրի վար, ազիզիմ։

Էթիէն։ — Բա՛հ,

Պալնի։ — Կէօրիւնիյտէ իշ գըզըշյօր։ Գօմանտան վազքա պիպէ միւրաճաաթ իթմէյիպ իշինէ պազապիլիր իսե տէ, բէյիմիզի իսթիֆսարա լիւզում կէօրմիւշ տիր։ Գուրու պիր բօլթիգատան պաշգա պիր շէյ օլմամալը տըր։

Ֆրանսիզ Կառնիէ՝ չատըրընտա օթուրմըշ, գօլլարընը կէյսիւնին իւզերինտե պաղլամըշ, կէօզլերինի պիր նօգթայա տիքմիշ վէ տէրին պիր տիւշինճէյէ տալմըշ, հիշ գըմբլտամայօր իտի։

Կառնիէ՝ իքի ֆրգաթին միւլազիմլերինի կէօրիւնճէ։ — Հա՛, հէյլե կէլտիկնիզ, էֆէնտիլեր։ — տէտտի վէ միւսարրաֆ պիր սուրէթտէ ահվալի խրգահ էյլէտի։ Կէրիյէ՛ մի տէօնմէք։ Ֆրանսրզ պայրաղընընն նամուսընը պօվմազ տիմէք օ. լուր իտի։ Իւլերյէ՞ մի եիւրիւմէք։ Հանօյիտէքի իքի իշ գալէյէ գարանմըշ օլան 10000 Աննամլըտան պէյլէի տէ գըրըլմազ տիմէք օլուր իտի։

(Տեսէ-4)

ի՞նչ վիճակի մէջ յանձնուած է իրեն և ի՞նչ վիճակի մէջ կը թողու զայն։

Զը ձեռնարկած սակայն սոյն առջեկագրի սկզբնաւորութեան, հարկ անհրաժեշտ է յիշել առաջոր թէ, հոգաբարձութիւնս կազմուած էր ի սկզբան Գողոս Աւագեր, Գրիգոր Ֆերբաեան, Յարութիւն Բէյիրեան, Գարեգին Տէմիրճիպաշեան և Լևոն Սարգիսոֆ էֆ-Ներէ, որոց մին ալ է Լևոն Էֆ. Սարգիսոֆ կը կրէր յանձին Նոր-Թաղի պատ. խորհրդոյն ներկայացուցչի պաշտօնն ևս։

Ըստ այսմ, հոգաբարձութիւնս՝ իւր պաշտօնավարութեան առաջին շրջանին մէջ, երբ ձեռնարկեց ի գործ, ունէր միայն գրեթէ 160 երկրեայ ուսանող, իբր 350 ղրշ. ամսական թոշակաւ։ Սոյն գումարին վրայ բարձրելով եկեղեցւոյ անուշկն յատկացեալ 1700 ղրշ.ի ամսական նպաստն, հոգաբարձութիւնս կունենար իբր 2100 ղրշ.ի ամսական ապահով հասոյթ մը, գործադրելու համար Ուսումն. պատ. խորհրդոյ վեց դասարանեան ծրագիրն։ Հարկ չէ թուել հոս այն դրամական դժուարութիւններն, զորս կը կրէր հոգաբարձութիւնս ի գործադրութիւն իր սոյն որոշման։ Զի հասոյթն անբաւական էր իւր անհրաժեշտ ծախսուց իսկ հաւասարակշռելու համար ուրեմն, իւր 3-4000 ղրշ.ի ամսական պիւտճէն, գրեթէ առաջին տարուան համար միայն, ուր չկային ի վարժարանիս վեցերորդ բարձրագոյն դասարանքն, հոգաբարձութիւնս՝ բաց ի զանազան ձեւերու ներքև, իր կատարած ձեռնարկներէն, յաջողած էր, մասնաւոր համաձայնութեամբ մը, ամսական մէջին հաշուով 540 ղրշի նպաստ մը ընդունել Նոր-Թաղի նախորդ պատ. խորհրդոյն կողմանէ, չնորհիւ Նորա Առենապետ Աղնուազուն Միհրան էֆէնտի Սեթեանի կրթասիրական զգացմանց։ Այս նպաստ կը շարունակուի յամէտ Նոր-Թաղի արդի պատ. խորհրդոյն կողմանէ։ Այս առաջին շրջանին մէջ, ի գործ դրուած կարգ մը բարեփոխութիւններէ զատ, որք կը կապնային դասատուաց նորոգ ընտրութեան, դասուց ժամերու բաշխման, կանոնաւոր դասաւանդութեանց ու այլ ինչ ինչ ներքին տնօրինութեանց մէջ, հոգաբարձութիւնս կը յաջողէր՝ չնորհիւ յամարտամտ աջակցութեան Աղն. Տիկին Մատակեանցի՝ ի վերջ սոյն շրջանին հաստատել մանկապարտէզ մը ի Թաղիս, իբր ուրոյն հաստատութիւն, որ կոչուած էր կարեւոր պակաս մը լնուլ, երախայից դասախրատութեան խնդրոյն մէջ։ Թաղն՝ այս վերջին տեսութեամբ մանաւանդ՝ շատ ինչ կը պարտի Աղն. Տիկին Մատակեանցի, որ յամարտութեամբ ընդունելով հոգաբարձութեան առաջարկն ի մասին հաստատման մի մանկապարտէզի ի Թաղիս, անձնուիրաբար ևս ընդունեց նոյնին Ցեղչութիւնն առ ժամանակ մի, այսպէս լրումն ծայելով հոգաբարձութեանս ըղձից ու որոշման։ Անտարակոյս, իբր բարեդէպ շրջան մը պիտի բոլորէր հոգաբարձութիւնս իր պաշտօնավարութեան այս առաջին տարին, եթէ ի վերջ կոյս սոյն շրջանին, իր անդամներէն Տէմիրճիպաշեան Գարեգին էֆ. չը հրաժարէր յանդամակցութենէ։ Հոգաբարձութիւնս անմիջական հարկ չը տեսնելով նորա յաջորդի ընտրութեան, կորոշէր մը նացեալ չորս անդամներով շարունակել իր պաշտօնը մինչ ց՝նոր կարգադրութիւն։ Այսպէս ահա կը փակուէր այս առաջին շրջան։

Երկրորդ շրջանին մէջ, հոգաբարձութիւնս կը կարօտեր աւելի մեծ ծախսուց ըստ որում կարգերն ստուարացած էին, և դասատուաց ոմանց ընտրութիւնն անհրաժեշտ նկատուած էր։ Վարժարանս պիտի ունենար այս երկրորդ տարւոյն մէջ իւր վերջին դասարաններն ալ։ Թէև աշակերտաց թոշակն զգալի յաւելում մը կրած էր, 350 ղրշ.էն ամսական՝ ճանաչաբար բարձրանալով 1000-1200 ղրշ.ի, սակայն անցեալ տարուան 3500-4000 ղրշ. պիւտճէին վրայ 1500 ղրշ.ի չափ յաւելում մը անհրաժեշտ կը նկատուէր։ Գործադրելու համար ուրեմն ամսական 5500 ղրշ.ի պիւտճէ մը, հոգաբարձութիւնս կը խնդրէր Թաղիս նախորդ Պատ. խորհրդէն՝ վարժարանս յատկացուած ամսական 1700 ղրշ.ի նպաստն գնէ 2500 ղրշ.ի վերածել։ Այս նկատմամբ բանակցութիւնք սկսուած էին Պատ. խորհրդոյն և հոգաբարձութեանս միջև, նոյն իսկ առաջին շրջանին վերջին երկու ամսոց մէջ։ Պատ. խորհուրդն որ ի սկզբան յանձնառու եղած էր հոգաբարձութեանս սոյն փափաքն իրացնել, որոյ գրաւորապէս տուած ապահովութեանը վրայ միայն հոգաբարձութիւնս պատրաստած էր իր 5500 ղրշ.ի նոր պիւտճէն, այս երկրորդ շրջանին հազիւ 2-3 ամիսներն անցած՝ կիջեցնէր սոյն գումարն 2000 ղրշ.ի, առարկելով թէ անուշկն ասկից աւելի գումար մը չէր կրնար յատկացնել վարժարանիս։ Հոգաբարձութիւնս չէր կարող սակայն իր պիւտճէն զեղջել, ըստ որում ոչ միայն 2-3 ամիսներէ ի վեր արդէն ի գործադրութեան դրուած էր, այլ և վարժարանին վիճակը անհրաժեշտաբար զայն կը պահանջէր։ Հոգաբարձութեանս կը մնար խնդրել ուրեմն Թաղ. Պատ. խորհրդէն իւր յանձնառութեան գործադրութիւնը։ Իսկ Թաղ. խորհուրդն բացարձակապէս մերժած լինելով հոգաբարձութեանս սոյն արդարացի պահանջն, հոգաբարձութիւնս կրկին դժուարութիւններու կը մատնուէր և կարի մեծ զոհողութեամբք կը յաջողէր զվարժարանն բաղձացեալ վիճակին մէջ պահելու, գործադրելով՝ յօգուտ Թաղիս ուսանող մանկուն՝ իւր 5500-5700 ղրշ.ի պիւտճէն։ Հոս կարժէ իրաւամբ, երախտագիտական ջերմ չնորհակալութեամբք յիշատակել Վսեմաշուք Դարբիել էֆֆենտի Նորատունկեանի Թանկագին աջակցութիւնն, որում ժլլնաւորաբար կը պարտաւորի հոգաբարձութիւնս՝ Թեւթօնիա սրահին մէջ ի նպաստ վարժարանս տրուած նուագահանդիսին նիւթական յաջողութիւնը։ Յաջողութիւն, որ ոչ միայն վարժարանս բացը կը գոցէր, այլ և յաջորդ շրջանին համար պահեստի գումար մը ևս կը յաւելուր հոգաբարձութեանս անտուկին վրայ։ Այսպէս ահա բեղմնաւոր կը վերջանար և այս դպրոցական տարին։

Իւր երրորդ շրջանին սկզբնաւորութեան, հոգաբարձութիւնս պարտաւորած էր իւր պիւտճէն բարձրացնել 5700էն իբր 6400 ղրշ.ի, նախ՝ ոյժ տալու համար աղջկանց վարժարանի արհեստական ճիւղի զարգացման, երկրորդ զի աշակերտաց թիւն հետզհետէ զգալի կերպով աւելցած ըլլալով, մի քանի դասարաններու բաժանմունքն անհրաժեշտ նկատուած էր։ Հոգաբարձութիւնս՝ առանց թողու որ և է պարտք, կը յաջողէր նաեւ բոլորել այս տարին սահմանուած ըլլալով սակայն կարեւոր մասն մը սպառել իւր պահեստի գումարէն։ Եւ այս տարի, հոգաբարձութիւնս կ՝ունենար իր առաջին շրջանաւարտներն, թուով 5 աշակերտաց։

Իւր չորրորդ շրջանին մէջ թեւակոխած պահուն, այն է ի լրանալ դպրոցական երրորդ տարւոյն, հոգաբարձութիւնս կ՝ունենար իր մէջ կարծեաց անհամաձայնութիւն մը, պիւտճէի բաւէարկման և ինչ ինչ փոփոխութեանց անհրաժեշտ պէտքին առթիւ, և որ վերջ կը դնէր իւր երկու անդամներէն Ֆէրատեան և Բէյիրեան էֆէնտիներու հրաժարմամբն։ Վարժարանս մանաւանդ աղայոց կոչման ներքին բարեկարգութիւնն պահանջելի կանոնաւոր հանգամանքէ զուրկ լինելով այս երրորդ շրջանին մէջ։ վճռակ մը՝ զոր հոգաբարձութիւնս իսկ իւր վերջին տեղեկագրով կը խոստանար դարմանել դպրոցական սոյն շրջանին մէջ, զգացուցած էր հոգաբարձութեան ինչ ինչ հիմնական փոփոխութեանց պէտքն ի վարժարանիս։ Եւ ներժուծելի փոփոխութիւնք՝ կը կայանային գլխաւորաբար՝ ներքին պաշտօնէից ոմանց պաշտօնեաներու փոփոխման, և ինչ ինչ նորոգ պաշտօնէից ընտրութեանը մէջ։ Հարկ չեմք համարիր, մանաւանդ թէ կը զգուշանամք, պաշտօնէից այս փոփոխութեանցն ու ընտրութեանց առթիւ, մեր համոզումներն յայտնել հոս՝ վարժարանս, ինչպէս նաեւ մանկապարտիզիս արդի ներքին ուղղութեան վերաբերութեամբ, որպէս զի մի գուցէ վիրաւորանք մը նկատուի այն ծանօթ անձնաւորութեանց ոմանց դէմ։ Կը բաւականանամք միայն անցողակի յիշատակել հոս, թէ վարժարանս, ինչպէս նաեւ մանկապարտիզիս աշակերտաց թուոյն վրայ կարեւոր յաւելում մը ունեցած է հոգաբարձութիւնս, չնորհիւ այս վերջին կարգադրութեանց, որք ոչ միայն հասուցին նշանակելի առաւելութիւն մը տուած են հոգաբարձութեան նախորդ տարուան բաղդատմամբ, այլ և խրդճի հանդարտութիւն մը, սա տեսութեամբ մանաւանդ թէ կրցած եմք, եթէ ոչ բաղձալի դիրքին վերածել լիովին զվարժարանս, գէթ և ոչ իւիք ինչսել անոր, մեր այս վերջին կարգադրութեանց վեցամսեայ գործադրութեամբ։

Այժմ կը թողումք մեր յաջորդին, թոշակ վարժարանց իբր 2400 ղրշ., թոշակ մանկապարտիզի իբր 1600 ղրշ. և պահեստի համեստ գումար մը՝ որպէս կերեւի ի հաշուեցոյցի։

Հարկ կը համարիմք յաւելուլ ասանօր, թէ աղջկանց վարժարանն առաջին շրջանէն սկսեալ ունեցած էր խնամակալութիւն մը, զոր կը կազմէին Աղն. Տիկնոյք Էսատեան, Համամճեան, Ալչբճեան, Տէր Արթինեան և Օր. Պէյլիքճեան։ Օր. Պէյլիքճեան և Տիկին Տէր Արթինեան ժամանակէ մը վերջը կը հրաժարէին իրենց պաշտօններէն, և Տիկնոյք Էսատեան և Ալչբճեան թէև չհրաժարած, և սակայն դադրած էին շարունակելէ իրենց պաշտօնը, գրեթէ երկրորդ շրջանի լրանալէն հետ։ Իսկ Տիկին Համամճեան ցարդ կը շարունակէ իր պաշտօնը, օրինակելի անձնուիրութեամբ։

Եւ արդ., Առենապետ էֆ., մեր սոյն տեղեկագրոյն հետ մատուցանելով և մեր հրաժարականն ի հոգաբարձութենէ վարժարանաց՝ առ Պատ. խորհուրդդ Թաղիս, չեմք կարող առանց չնորհակալութեան թողուլ զՊատ. Խնամակալուհիս, և ի մասնաւորի զԱղնուազուք Տիկին Ադնիկ Համամճեան, որ վարժարանիս աղջկանց ձեռագործի, ձեւագրութեան և ճերմակեղինաց կարի հոգն, իբր մէկ ու կէս տարիէ ի վեր, լոկ ինքն ստանձնած ըլլալով, անհատական անխոնջ ջանքերով մեծ մղում մը տուած է արուեստական սոյն երբեակ ճիւղերու արդիւնաւորմանն ու զարգացմանն ի վարժարանիս։ Մատուցիս Թաղն չատ ինչ կը պարտի և այս Աղնուազուք Տիկնոջ, որոյ աննկուն գործունէութեան չնորհիւ, վարժարանս ունեցած է, բաց ի 30 ոսկւոյ արժողութեամբ ընտիր դաշնակ մը, իբր 40 ոսկւոյ նպաստ մը ևս, որոյ մանրամասնութիւնքն, հանդերձ հոգաբարձութեանս հաշիւներով, կը փութամք մատուցանել Պատ. խորհրդոյդ։

Նոյնպէս՝ հոգաբարձութիւնս քաղցը պարտականութիւն կը համարի իրեն, իւր սրտագին չնորհակալութիւններն մատուցանել Թաղիս Բարեսիրական Ընկերութեան Գործադիր Պատ. Խորհրդոյն, որ համաձայն իւր նպատակին՝ հոգաբարձութեան ընտրութեան օրէն մինչև այսօր, ոչ միայն կը հոգայ կանոնաւորապէս վարժարանիս աղքատիկ ուսանողաց ուսումնական ամեն պիտոյքն, այլ և մէն մի տարւոյ Ս. Զատկի տօնին առթիւ կ՝զբաղուտաւորէ նոյն ձրիավարժ երկսեռ ուսանողներն, այսու արժանանալով ընդհանուր թաղեցւոց չնորհակալեաց ու գոհունակութեան։

Նոյնպէս երախտագիտական անկեղծ զգացմամբք կը յիշատակեմք ասա և Մեծ. Տօք. Վահրամ էֆ. Թորգոմեան, որ գործնականապէս պատասխանելով հոգաբարձութեանս հրաւիրանաց, անձնուիրաբար ստանձնած է վարժարանիս ուսանողաց առողջական վիճակի հսկողութիւնն, այսու երախտապարտ Թողլով զհոգաբարձութիւնս և զուսանող մանկտին վարժարանիս։

Հուսկ ուրեմն, Առենապետ էֆ., չնորհաւորելով և զընտրութիւն Պատ. Խորհրդոյդ՝ ի պաշտօն մատակարարութեան Թաղիս գործոց,

Մնամք խորին մեծարանօք

Հոգաբարձուք Ս. Խաչ վարժրնց.

Լեւոն Սարգիսոֆ Գողս Աֆէք

Իսկիւտար Սէլամիլէ

ԹԷՎԱՀԻՇԱՏ

Սէլանիք վիլայէթինէ Թէգուշ գաղասը գայմագամլըղը՝ Տօյուրան գայմագամլըղը վէքեալէթինէ պուլունան Վահիտ էֆ.յէ,

Վիլայէթը մէզբիւրէտէ Տօյուրան գաղասը գայմագամլըղը՝ Թէգուշ գաղասը գայմագամը Նուրի պէյէ,

Քէնէրը սանճաղը պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա բէյսի իզզ. Զիյա պէյէ՝ խրտէմտթը մէսպուզէսինէ միւքեֆֆէթէն վէ թէրֆիէն սանիլէ սրնիքը սանիսի,

Շուրաի Տէվլէթ իսթինաֆ միւտտաիի ուժուժի մուավինի ըիֆ. Իսմայիլ Ֆարիզ պէյէ՝ հիւսնը խրատէթ վէ իգտամլնա մէպնի սալիսէ,

Մէզբիւր միւտտաիի ուժուժլիք բէֆգատթընտա միւսթախտէմ ֆիւթուվ. Նաճի էֆ. իլէ Ճէմալ պէյէ՝ իգտամ վէ զարէթլէրինէ մէպնի խամիսէ բիւթպէլէրի թէվճիհ պուլրլմշ տրը։

* * *

Ճէզաիրը-Ֆահրը-Սէֆիա վիլայէթի սէֆիթէրտարը սատ. Նուրի պէյէ՝ վազիֆէի մէմուրէսինի հիւսնը իֆֆատա միւշահէտա օյան իգտամ վէ զարէթինէ միւքեռֆաթէն կիւնճիւ Օսմանի,

Միւհէնտիսխանէի պէրրիի հիւմայուն մուալլիմլէրինէն, վէ Տարիւշշէֆգատտա ֆախրի օլարագ էտպիրթը Օսմանիլէ թէբրիս իթմէքտէ օյան գայմագամ իզզ. Մուսթաֆա Նուրի պէյէ՝ մէսաի վէ իգտամաթընա մէպնի կինճի բիւթ.պէ Մէճիտի նիշանը,

Թախլիսը ճան խուսուսընտա միւշահէտ օյան մէսաի վէ իգտամլրը-նա մէպնի Ավսթրիա Լոյտ գումբանեասընէն է-բէբ նամ վաբորընէն պիրինճի գարտանը Եանի Գոյանովիչ, վէ իքինճի գարտանը Ժ. Ասուչիչ նամ զաթլարա պիրէր գրթա Թախլիսիլէ (Ճան Գուրթարան) միտալեասը իհսան պուլբլմշ տրը։

ԳԱՑՍԷՐԻՑԷ

ԳՐԱՏՈՒՆ

Կազմատուն եւ Թղթավաճառանոց

Ի ԿԵՍԱՐԻԱ

Ցարդ Ն. Ց. Պալպաչէրկեանի

Հաստատեալ 1877

Հայերէն, Թրքերէն եւ Ֆրանսերէն գրքեր եւ դասագրքեր. — Դպրոցական եւ գրասենեկի պիտոյք. — Այլ եւ այլ տեսակ Թղթեր եւն. եւն.

Գրատունս արդէն բազմաթիւ հեղինակաց եւ գրավաճառաց հետ զանազան պայմաններով ուղղակի յարաբերութեան մէջ լինելով՝ պատրաստ է գործ ունենալ ամեն Մեծ. հեղինակաց եւ գրավաճառաց հետ՝ որք կը գտնուին ի Պոլիս եւ այլուր, ուստի կը հրաւիրեմք զնոսա եւ ամեն գրասէրներ դիմել Գրատունս՝ ուր նորանոր միջոցներ ունիմք ի ձեռին զոհացնելու մեր ամեն կարգի յաճախորդները ամենաչափաւոր գներով։ 5—1

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԲԱՐԱՌԱՆ

ԹՈՒՐՔԵՐԷՆԷ Ի ՀԱՅԵՐԷՆ

ԲԱՌԲ 20000

Գին 5 ղրուշ, կազմեալ

Լիսանը Թիւրքի մուալլիմլերինէն Պոլոս էֆէնտի Գալբաճեանին Թէքլիֆքերտէսի օյան իշլու էսէր՝ Թիւրքճէ լիսանը Թէալիմ վէ Թէտրիս իսէնդէր իչուն զայէթ էլվէմ պիր քիթապ տրը։

Քիթապը մէզբիւր լիսանը Օսմանիտէ միւսթամալ Արապի, Ֆարսի վէ Թիւրքճէ քէլիմէլէր իլէ, քէնտի մանամ հագիգիլէրի իլէ պիր խայլը ֆէնի վէ սէնամ լուղաթ ու թապիրմաթը հավի տրը։

Միւէլլիֆի մուամիլէյի՝ Եվլատը վաթանա մատտի պիր սուհուլէթի տախի վիրմէք իչուն պու քէրրէ քիթապը մէզբիւրը ֆիյաթընը սահիթա քեաղրտը վէ ճիլտիյէսի պահասը տիմէք օյան ՊԷՇ ԴՐՈՒՇԱ Թէնզիլ ելթմիշ տրը։

Մէրքէզի ֆիրուխթը՝ Պապը Ալի ճատտէսինատ Շիրքէթի Միւրէթթիպլէր մաթպասը տրը։ Սակիր էրմէնի քիթապճըլար նէզտինտէ տախի պուլունուր։

Թաշրալար իչուն բօսթա իւճրէթի պիր ղրուշ զամմ օլունուպ, պէտէլի բուսթա բուլը տախի դապուլ օլունուր։

---

(29)

ԱՆԶԳԱՄՈՒՀԻՆ

ԳՐԵՑ

ԼՍԻԼՈՒԱՆ

—Այո՛, բարեկա՛մ, այո՛, նա քո մխիթարիչը պիտի լինի։ Այն Սուրբ Կոյսը՝ որ կուզէիր տեսնել, Գիւլին տեսած ըսպէիդ պիտի համարես նորա սուրբը։

—Օրհնեա՛լ լինիս, Ազարի՛կ, օրհնեալ լինիս, ազնիւ եղբայր, չը գիտե՛մ ի՞նչ ըրիր ինձ... սիրտս տեսակ մը լուսով ողողեցիր։

ԳԼՈՒԽ Ժ.

ՃԽԱՆԻ ԾՈՒՂԱԿԸ

«—Տիգրան ի տես այս գեղանուն,—շարունակեց Ազարիկ հառաչելով—վայրկեան մը արձանացաւ, իւր աչքը սառեցան նորա կապոյտ վը ճիտ աչիկներուն մէջ կամ իւր հոգին ապշած առկախուած մնաց նորա անապակ հոգւոյն ջինջ վտակներուն վրայ։ Ճխան ևս արձանացած դիտեց, ապա հրամայեց աղջկան։

«—Գիւլի՛, ա՛ռ պարոն Տիգրանի թեթեւ կապոցը և առաջնորդէ իրան տուն, մինչեւ ես տանիմ ձին տեղաւորեմ։

«Գիւլիի դէմքին վրայ խաղաց գոհունակ ժպիտ մը, անմիջապէս երիտասարդի պարուսակը առնելով ներս մտաւ։

«—Ինծի հետեւեցէք, Տիգրան,—մրմնջելով այնպիսի գողտր, հեշտ ձայնով՝ որ կարիճը մինչեւ սրտին խորքն սարսռեցաւ։

«Ճխան ձին տարաւ տեղաւորելու, իսկ Գիւլի անմիջապէս թոնիրի գլուխը տարածեց մի կապերտ և հրամցուց հիւրը վերստին ժպտագին ըսելով։

«—Դու այն Տիգրա՞նն ես, որ մօրս հետ ճանապարհորդեցիր։

«—Այո՛, օրիորդ,—պատասխանեց երիտասարդը յուզումով,—ես այն Տիգրանն եմ։

«—Ո՛հ, չնորհակալ եմ... լաւ երիտասարդ մ՚ես։

«—Լաւ դէջ, ահաւասիկ եմ, օրիորդ։

«—Ո՛հ, Տիգրան, ինծի օրիորդ մի ըսեր, օրիորդն ի՞նչ է, ինծի Գիւլի ըսէ, ինչպէս որ ես առանց պարոնի քեզի Տիգրան կ՚ըսեմ։

«Երիտասարդը այս մի քանի խօսքէն մակաբերեց՝ որ իւր մասին բաւականին խօսք եղած էր այդ տան մէջ՝ որոյ ապացոյցն էր անուշակ Գիւլիի պարզութիւնը, միամտաբար ինքզինք մատնելը, համակրանքով դէպի ինքն վերաբերիլը։

«—Անօթի չէ՞ս,—հարցուց Գիւլի ուրախ դէմքով։

«—Ո՛չ, քիչ մը սպասենք։

«—Դիտե՞ս, Տիգրանչան, քեզի համար մայրս սեր, կարագ և այլն ընտիր ուտելիքներ պատրաստեր է։ Ես միտքս դրեր էի հանդիպող աղքատներուն տալ, եթէ քո տեղը ուրիշ դէջ Տիգրան մը լիներ... բայց, ո՛չ, չը պիտի տամ այլ ևս այն բաները, որ քեզի համար պատրաստել ենք։

«—Ուրեմն իմ գալովս աղքատներուն վնասեցի։

«—Ի՞նչու, անոնց փոխանակ սերբի՝ ուրիշ բաներ կրնամ տալ... այո՛, պիտի տամ... բայց Տիգրանչան, այս ըսածներս չը լինի թէ մօրս յայտնես... նա աղքատ չի սիրեր... կատէ։

«—Ո՛չ, չը պիտի ըսեմ անուշի՛կ Գիւլի։

«Օրիորդը այս խօսքին վրայ ժպտելով մօտեցաւ երիտասարդին դեղչուկ աղջկայ յատուկ վսեմ համաձայնութեամբ և ձեռքը Տիգրանի յուսին դնելով ըսաց։

«—Բան մ՚ալ ըսեմ, Տիգրանչան։

«—Ըսէ, Գիւլի՛, քեզի պիտի լսեմ...։

«—Երբ քեզի տեսայ տեսակ մ՚եղայ, այնպէս ուրախացայ, այնպէս ուրախացայ՝ որ... կարծեմ այժմ թէ դու իմ եղբայրս կամ ամենասիրելի ազգականս ես։ Ո՛հ, որչափ պատուական կարիճ մ՚ես, Տիգրան, կուզեմ միշտ քեզի հետ խօսիլ, քեզի նայիլ,—դիշերս ի՞նչպէս պիտի քնանամ ես... երանի՜ չը ննջէինք, ես ու դու միայն լինէինք, խօսէինք ու խօսէինք։

«—Եթէ ուզես կրնանք խօսիլ։

«—Է՛հ,—ըրաւ գեղանին հառաչելով և սիրուն յօնքը պռստելով,—ես կուզեմ... բայց... մա՛յրս... ո՛հ, անոր քով չը խօսինք, Տիգրա՛նչան, հոգիկս, նա չը սիրեր անուշ անուշ խօսիլը։

«—Քու մա՞յրդ չի սիրեր, սիրուն Գիւլի։

«—Այո՛, մօրս բնութիւնը դէջ է, միշտ տխուր ու դաժան է։

«—Մի թէ՞...։

«—Այս գիւղին մէջ ոչ զո՛ք կը սիրէ ինք, ոչ ոքի հետ յարաբերութիւն չունի, մենք միայն ենք մեր տան մէջ, դրացի անգամ մեզի չի գար...։

«—Մայրդ չի ուզե՞ր, թէ ուրիշ պատճառ կայ։

«—Մայրս չի ուզեր, և նոքա չեն գար...։ Ես մեր գիւղի աղջիկները չեմ ճանչեր, մինչեւ մօրս երդուում երթալը։ Երբ նա գնաց ես միայն մնալով ստիպուեցայ դուրս ելնել, դրացիներու երթալ, աղջիկներու հետ տեսնուիլ...

«—Ուրեմն շատ բան սովորեցաք աղջիկներէն...։

(Շարունակելի)

ԱՆԱՏՕԼԸ ՇԸՄԷՇՏԸՃԷՐԻ

Իլան

Իշպու 1308 սենէսի բուսի ամսոյն 18ինեի չարչէնպիհ կիւնինտէն իթիպարէն իլանը ախիրէ տէկին հայտար Բաշա իլէ Պօսթանճը արասընտա քիւլլի եէվմ 2 եօյէր գաթարը՝ զիրատ կէսաթէրիտիի վէճհլէ իլավէթէն ասէաշիւտ իտէճէք տիր։

հրեւէր	ղր.	գր.
Քէօբրիւտէն	4	
Հայտար Բաշատան	4	35
Դրզլի Թօբրագ	4	44
Ֆէնէրպաղչէ շիւպէ	4	48
Կէօզիէբէ	4	52
Էրենքէօյ	4	57
Պօսթանճըյա դ-վ-ուէլէր	5	
հրեւէր	ղր.	գր.
Պօսթանճրտան	5	30
Էրենքէօյ	5	40
Կէօզիթէբէ	5	44
Ֆէնէրպաղչէ շիւպէ	5	48
Դրզլի Թօբրագ	5	52
Հայտար Բաշայա դ-վ-ուէլէր	6	
հրեւէրէն	6	10
Քէօբրիւյէ դ-վ-ուէլէր	6	35

Մ Ի Ւ Տ Ի Ր Ի Ճ Լ Թ

13 մարթ 1892

Լ'ԱՎԸՆԻՐ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ

Ֆրանսա տէվլէթը ֆախիմէսի-նին թահթը թէէմինաթընտա

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԴՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ.

ԹԷՄԻՆ ՕԼՄԱՒՇ ՍԷՐՄԱՃԷՍԻ 105 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆԳ

Մէրէզը իտարէսի Ֆրանսայի Լէյն շէհրինտէ Ն՝ 61 Բէբէ-պլէյ օսթաքընտա

Թիւրքիա իչիւն միւտիրը ուժումիսի Պրոֆէսոր Յովհաննէս Յ. Պոտուրեան

Տէրսաատէթտէ պաշլըճա ա-ճէնթի Շէյխիսլամ խանընտա Ն՝ 11 մաժաղազատա

Բարսեղ էֆէնտի Թէլլալեան

Իշպու գումբանեա՝ Թէէմին իթմիշ օլսուղը մէպալը պիր հիսապը մա-սուսլա հէր իւշ այտա պիր միւշթերի-լէրինէ Թէվզի իբմէքտէ օլուպ, էհա-լիյէ էգօնիմպայը Թէահլի իթմէգ իչիւն շիմտիյէ գատար Թէէքքիւլ իթմիշ օլան պու կիպի սիկուրթա գումբանեալարը. Նա ֆարգ կէլմիշ օլարընտան։ Ֆրան-սանցն հէվան հէր չէհրինտէ շիպէլէր Թէշքիլ իթմիշ վէ բէջ սիբարթա իլեր-լէյէրէք, ազ վագըթտա 50—60000 ա-զօնէ բէյտա իթմիշ տիր։ Շէյալ քի, պիր ատամ միւտութը էսմրինտէ կիւնտէ 6-7 բարա պիր էգօնոմիա ի-տէրլէք քէնտինտէ վէ եասատ քէնտի վարիսլէրինէ 20000, 30000, 50000, 100000 ֆր. պիր սէրմայէ Թէտարիք ի-տէպիլիր։

Իշպու գումբանեա 1881 Թարիխին-տէն իթիբարէն մէմալիքը մահրուսէի Շահանէտէ իչէ պաշլամը օլուպ, Թիւր-քիանընն պաշլըճա չէհիրլէրինտէ ամէն-Թէ օվագ իսթէյէնէրին՝ Պրուսատա մուդիմ գումբանեանընն միտիրը ուժու-միսի Յովհաննէս էֆ. Յ. Պոտուրեանա միւրաճաաթ իթմէլի տիր։

ՆԱՍԻՕՆԱԼԻԹԷ

ՆԱՄ ՈՒՄՈՒՄԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱԼԱՐԸՆ ԱՆՕՆԻՄ ԵՈՒՆԱՆ ԵՒՐՓԷԹԻ

Աթինա 2/14 մարտ 1892

Մէքթուպը ուժումի.

Միւսիւ,

Շերքէթիմիզ Տէրսաատէթտէ ու-ժումսի պիր ամէնթէանէ թէէքիլ ի-լէ, պու շիւպէնին ուժումի ամէն-Թէսի Մ. Սթէֆանոս Զրգալիօթի թարին օլունարագ, թարաֆըմըզտան սիկուրթա սէնէտաթէյյա էտա իլուսխատէրլերի կիպի հարիգ վէ թէհլիքէլի պահրիւէտ տարը վէ չիւ պէի մէզքիւրէյե ատտ պիլճիւմէ սէ-նէտաթըն իսգասընա հագգ ու սէ-լահիյէթի օլուուղընըն իսպարը, վէ հարէքէտաթը միւսթագիմանէսինտէն տօլալը չէրքէթիմիզին Եունանիս-թանատ քէսգ իթմիշ օլարգը էմնի-յէթլէ Տէրսաատէթճէ մաարուֆ օ-լան Մ. Սթէֆանոս Զրգալիօթինին վէքիլլէթէն թարին սէպպիլէ էմնիյէթինդէ չալան օլարգըմըզդըն իսթիգատաթը սամիմէսիլէ վէքիլ-միզ թարաֆընտան տախի զաթընը-զը թահսիլը բիրազանա էլտէն կէլ-տիկի մէրթէպատէ սարքը դարէթ վէ հէսթբամ օլընճաղընընը, վէ չիր քէթիմիզին Գալաթատա վագը խա-լու բաշա խանընտն 4 նիւմէրօլը տա-իրքէսինատ պուլընտրզընընը իչարը խու-սուսբա պիսիւսարատա ամբիտ մու-հարբէր Մ. Զրգալիօթինին իմզասը-նը սէպթէ տէթթէր իլէ, զաթը ալի-լերինէ մաարուֆ օլան բիրայէթ վէ հիւրմէթը միւսթեմանէնին թէէմին վէ իթիատսի հիւսնիւ գ-ապուլ պու-ըլմասը միւսթեմանա տրը։

Մ. Է. ԶԻԳԱԼԻՕԹԻ

ԻԼԱՆ

Բուսէրի չըմէնտրքէր Թահվիլաթը բիյանգօսը ալաքը. ապրիլին 1ինեի բէնճչէնպիհ կիւնիւ. Զարպխանէի Ա միրէտ քէչիտէ օլրանճագ տրը։ Իշպու գուրատա 600 Թահվիլ գա-գանրպ, պէօյիւք իքբամիլէ 600000 ֆր. օլանճագ տրը։

	ղրուշ
Թամմ բրօմէս պիլէթի	7 ½
Եարբմ » »	5
Զէրեէք » »	3

Իշպու պիլէթլէրէն սաթը ալ-մագ արզուսընտա պուլընան գէ-վաթը՝ վագթընտա իտարէխանէ մէ միւրաճաաթ իթմէլերի վէ թաղ բալարտան վուգու պուլանճագ սը-բարըլաթը պէտէլլերի պիրիլիքտէ կէօնտէրիլտիքտէ սէրիան իլճապը իճրա գէլընճաղը իլան օլընը։

Ժ. Տ. ԾԱՆԷԹԹՕ

Գալաթա Գօմիսիոն խան Ն՝ 18

ՍԱՄՍՈՆԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ԳՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 28 մարտ.

Ինկլ. էհնամը Ինկ. Լիր.	95-75
Օստ. էհնամը ոսկեղը	19-25
» » գաբանոտը	19-12
» » Սէրթ Ա	45-½
» » » Գ	26 ¾
» » » Բ	19-
Ցթօման 1871	5-
Օսմանլը Գանգաղ	11-56
Բանկա խթիգրազը	102 ⅞
Մըսըր տուշ. մուքթահրազ	96-⅛
» խմթիյազը	100-½
Խորտ Սանկէ Մըսըր	96 ½
Թուլիա խթիգրազը	103-
Գուլկար խթիգրազը	82-
Իտանկիս Բարկլ Ն ոյ վ ՝	25-55-60

Բարկլ 28 մարտ.

Ֆրանս. էհ. 3 % Ֆր.	96-12½
» » 4½ %	108-38
Եկէպ Օսմ. էհնամը ոսկեղը	19 40
» » » գաբանոտը	19-26¼

Մի-ուտիւ

Սէրթ Գ.	
» Ա.	19 25
Բուսկէլի չըմէնտրքէրի	72-25
Օսմանի	3-55-75
Օսմանլը Բէժիրի էհնամը	346 87½
» Գանգաղը	530-
Իրէյսի Լիմնէ	745-
Իրէտի Ֆօնտիզ	1-92 50
Գէնթուար ա'նսգանթ	482 50
Միւվէյրէ ազպանը	2725-
Թթալիա էհնամը	87 12½
Մըսըր Ֆոնտ. մուքթահրազ	414 37½
Բուրէյ Թիւրքի	413 75
Նուսխան 5 % 1879	310-
Իտալիա 5 ոյ վ ՝	23-50

Վիէննա 28 մարտ.

Լօնտրա իւէյրինէ գ՝ պրօ	119-10
Բուսկէլի չըմէնտրքէրի ֆի.	37-10
Օսմանլը Բէժի ոքսիօնը	164-25

ԹԱԼԱԹԱ ՖՕՐՍԱՍԸ

Էհ. ուս. տէնն ազ. գաբ.	20 38
» » » էն եուքսէք	21-11
» » » էն ոյազը	20-38
Գաբ. առպահ ազբլաը գ. ֆ.	21 01
Թանվիլաթը Օսմանիյէ	74 16
» » » էն եուքսէք	75 26
» » » էն ոյազը	75-15
» » » ազբլաը գ. ֆ	75 05
Մէրթ Ա.	45 25
» Գ.	26-30
» Դ.	21 02
Բուսկէլի չըմէնտրքէրի	72 25
Ագէ Ֆրանկ	7-
Բէրօր Ղրզ.	18 ½
Հէվայիսիզ »	22 ½

ՊԱՆԴԱ ԱԳՅԻՈՆԼԱՐԸ

Դրէտի ժէնէրալ	7-06
Ամթազոլ պանգաղը	4-10
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-10
Բէժի ազպոնը	15-08
Ֆրամվայ	6-

ԱԳՅԻԼԷՐԻՆ ՖԻՇԱԳԸ

Օսմ. լիրաը (00 ղրշ.-ատ)	Ղրշ. Բէն
Եէնի ամէրիկայի Ֆարդը	108-16
Մէքթալիք »	98-
Ֆէնիք »	102-
Ալֆրէյդ »	102-
Ինկիլէզ լիրասը	110 03
Իրանցը ալթունը	37-22
Ռուբլի	39-35
Իրէյնիս ալթունը	51-10
Նատալ գայմէք	8 92

ԹԱՍՆԻՃԻ ԳՆԱՂՐՏԸ

50) լէք քեռպրա	-
50 » »	20 2)
100 » »	-
500)» »	-
1000)» »	18-
10000)»	17-

ԳԱՄԳԻՕ

Լոնտրա	110-⅛
Բարկլ 3 ոյ վ ՝	22-87½

MANQUE DE FORCES
Anémie — Chlorose
LE FER BRAVAIS
Experimenté par les plus grands médecins du monde, il passe immédiatement dans l'économie sans occasionner de troubles. Il recolore et reconstitue le sang et lui donne la vigueur nécessaire.
Se DÉFIER des IMITATIONS et CONTREFAÇONS
SE TROUVE DANS TOUTES LES PHARMACIES.
Gros: 40 & 42, rue St-Lazare, Paris.

ԻԼԱՆԱԹ

Խօճա Բաշատա Էմիր մահալլե-սինտէ Մուրատիէ ճատատէսինտէ Խաշկնէի ճէլիլէյէ ախտ օլան 105 զրա պիր գըմա արասընդն 307 սէնէսի քեռնունը սանխինին 1ինեի կիւնիւնտէն իթիպարէն 3 ալ միւտ-տէթլէ միւզայէտէյէ չըգարըլտըզը եվվէլճէ իլան իտիլիշ իտի։ Մէգ-քիւբ արատ՝ իրթան Օսմանի 100 ղրշ. հիսապլյա 73500 ղրշ. ա թալիպի իւզերինտէ պուլունտրզընտան, պու նա զամմ իլէ Թալիպ օլանլարը՝ միւ-զայէտ միւտութիւնին խիճամըն տան էվվէլ Մալիլէ Խաշկնէի ճէլիլէ սինտէ Ազար վէ Բուսսուսաթ իտա-բէի ուժումիլէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլընը։

9 մարթ 308 3—3

ՁԷՎՄԻՐ

Ձէվմիրի չէրիթէ իչիւն կէլէճէք իլլուլ իպթիտասընտան Թըրինը էվ վէլի զալէթինէ գատար թէսլիմ օ-լընմագ իւզրէ միւպալա իսիլէճէք օլան 5000 զրա եարբագը Ուշագ գալիչէսինին միւնագասար ճրթա ի-տիլեճէյինտէն, իթա իմմէք իսթէ-յէնէրին միւնագասա չէրսիթիրի ճալամագ վէ միւնագասատա պու-ըլընմագ իւզրէ մէճլիսը իտարէի էվ-գաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլերի ի-լան օլընը։ 6—1

16 մարթ 300.

Պրուսա էհալիսինէն Պէդէթէնի Հա-ճի Ահմէտ էֆ. քէրիմէսի Ֆէվզիյէ հա-նըմ էօհտէ սինտէն մահկիլ օլան 20 գա-լէմ սուսագգաֆաթ վէ միւսթաղէլա-թը վագթիյէտէն Պրուսատա Վէլէտը Հարիրի մահալլէսինտէ էվգաֆը Հիւմա-յուն կէտիքաթընտան պիր պալ սի-միտճի կէտիկի՝ 28550 վէ երնէ Պրու-սանդն Թավուգ բաարընտա քեռին էվգաֆը Հիւմայուն կէտիքէրինտէն վէ զէմինի Զըրաղ պէյ վագֆընտան պիր պալ պագգալ սիւքքեանը՝ 12100, վէ երնէ Պրուսատա Գապան խանը գուր-պինտէ կէտիքաթը մէզքիւրէտէն պիր պալ Թուզեր կէտիկի՝ 31550, վէ խա-նը մէզքիւր տէրուինը Թահթախսինտ քէզալիք կէտիքաթը մէզքիւրէտէն պիր պալ օտա կէտիկի՝ 10000 ղ. մուաճ-ճէլաթ իլէ մահալի Թալրպլէրի էօխտէ-սինտէ պուլընտրը՝ Միւսավէնտիկեար վիլայէթը ճէլիլէսի էվգաֆ մուհասէպէ-ճիլիկինտէն վարիտ օլան 9 մարտ 308 Թարիխ վէ 6 Նիսէրօլը շուգգատա պէյան ու իրգալար օլընմըզ օլընրընտան, մահլիլաթը մէզքիւրէյէ՝ մուաճ-ճէլաթը մէպուրէտէն զկյատ զամմ ի-լէ Թալիպ օլանլարը վէ տահա գիյա-տէ մալիւմաթ ալմագ խթէյէնէրին՝ 100տէ 10 նիսպէթինտէ թէէմին ագճէ-սինի միւսթահսիլէն Թարիխը իլանան իթիպարէն պիր հաֆթայա գատար Տէրսաատէթճէ էվգաֆը Հիւմայուն նէզարէթ ճէլիլէսի մուհասէպէ ուժու-միյէ իտարէսրնէ վէ մահալիճէ վիլա-յէթը միւշարէյէյա իտարէ մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլընը։

14 մարթ 308 3—1

ԱՆԹԻԲԻՐԻՆ ԷՖԵՐՎԷՍԱՆԹ

ԼԸ ԲԷՐՏՐԻԷԼ

Էնվան ալրը, պալ ալրըզը վէ տենկ թուրմանընա գարշը ըսգտրնը պիր իլաճ ազը ԻՆՖԼՈՒԷՆՅԱ վէ ՏԱՆԿ ՍԷՔՐԱՅԸՆԸ տախի տեղ իտէր։
Պու իլաճան իսթիմալիսնէն հայզ օլան գապ էթ ալրընը վէ նիւրեք պուս-լանթըզը կիպի ֆէնայըլարը տեղ իմմէք իչիւն մէզքիւր իլաճա ԱՍԻՅ ԳԱՐ-ՊՕՆԻՔ գաֆմալը Բարիզտէ ԼԸ ԲԷՐՏՐԻԷԼ, վէ ԳՈՒՄԲ. վէ էճզախանէլերտա։

ՔԷՍԹԱՆԹՕՅԻ ՎԱԲՕՐԱԼԱՐԻ ԻՏԱՐԷՍԻ

Պէհէր հաֆթա օլարագ Տէրսաատէթ-լէ Իսքէնտերիյէ վէ Սուրիա պէյնինտէ սիւրաթ բօսթաար.

Օտերլիճ գաբանաքի թ՝ սէրը գամանասընտա Թէվֆիգ Բաշպանի նամ՝ վապօր 1500 Թօնէլա. Թօ տասնուլէնտաէ վէ 300 պարկիր գասվէթիտտէ օլարագ սլաքրանա մարան 30ինեի չարչէնպիհ կիւնիւ. Էպյէնտէն օտնը ալաքը. սաաթ 4տէ Տէրսաատէթտէն հարքէթլէ ԶԱՆԱԳ ԳԱ-ԼԷ, ՄԻՏԻԼԻՆ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲՐԻԼՅԷ ողրայարագ բազար էրթէսի սապահլյան 4 պուլուգ կիւն-տէն ԻՍԿԷՆՏԵՐԻՅԷՅԷ մուվասելէթ իտէճէք տիր։

Իսպիու գէլէթլերի ֆամիլյամա վէ կիսիպ կէլմէ ալընագտա, թէնգիզ ֆամիլա ֆիս-մուրթի օլունուը

Վաբօրատա պէրնէճի ոքնէք ուսիքը թագէ-ռի, պանիս տոսոզ, տէքիմ վէ իրսուէրի գա-զըն վար տրը։

Եկնէ բօսթաի մէկքիւրէնին ԻՍԿԷՆՏԵՐԻՅԷ-տէն հէր չարչէնպիհ սապահլրզ հարքէթի-տէն պէրկիյէթրաշ Շամ վաբօրլարը տօրու. ԵՍ-ՖՍ. ու հարքէթի իտուպ ԻՍԿԷՆՏԵՐԻՅԷ-տէն 44 սաաթտա ՊԵՅՐՈՒԹ-ա վապօր օլուը, վէ ԹՐ-ԲԱՎԼՈՒՍ, ՄԷՐՍԻՆ վէ ԻՍԿԷՆՏԵՐԻՈՒՆ օտրաբ-Թօսթաի մէզքիւրընը գէլմէրը տէնիզ էշլէ-յէն վաբօրլարը հէր ճումատա կիւնիւ. Պրուսայ բօսթա չանթաարընը մուվասելէթտէն օտնը-բա Սիւվէյշէյէ հարքէթլէթ, ՇԷՅԽԱԼ, Սուա-քիմ, Մուռուտ, Հիւսէյյատ վէ Ա՝սէն իսքէլ-լերինէ ուզրար։

Եօյնու, մալ վէ էմանէթ եիւքլեթմէք իս-թէյէնլեր՝ Սթամպօլատա Խիր Եօնիսատ ֆէօր-բիս պուլընտա նէնի Վալիսէ խանքնտա գասմ-քանէսի մէյդիրքը ամէնթէսինէ միւրաա-ճաաթ իթմէլի տրրեր։

Իշպու ամէնթէսինտէ պէտէլի Մըսրքը պիր-ճիւմլէ բօսթա իսարէքանէլերինտէ թէէսուսի օլընմագ իւզրէ բօսթա բօյնպարը [Մամա-Բօսթ] ասախ իթմա իսանը։

Հէր ոքնէք եօյնու տէրն Պէ յօղունտա Տօղրու եօլտա 170 նուսմէրլու մահալատէ Մ. Մ. բօսթա Դուգ վէ եվվարը ամէնթիսընտա միւրա-ճաաթ օլընը։

ԼԱՆՕԼԻՆ ԹՈՒԱԼԷԹ ԳՐԷՄԻ ԼԱՆՕԼԻՆ

ԲԷՌ ԵԱՐԱՐ	Սէրթ վէ գըզարմըզ էլ-լերէ վէ շաթլամըզ էլ վէ տուտագլարըն էյլիէշմէ-սինէ։
ԲԷՌ ՖԱՑՑԷԼԻ	Եարա վէ սըյրըլմալարը Թէմիզ սագլամագ վէ գուրութմագ իչիւն։
ԲԷՌ ԵԱՐԱՐ	Տէրինին վէ խուսուսա քիշիւք չօճուգլար տէ-րինտէն հիւսնիւ մուհա-ֆազասընա։

Պիլիմիվէ էճզաճըլարտա վէ էճզա Թիւճարլարընտա պուլունը։

Տէրսաատէթտէ ամէնթէ վէ վէքիլ Մ. Ս. ՅԱՐՈՒՀԼԻՍ

Գալաթատա Մէրթէպանի սոգա-ղընտա Ֆրնճաեան խանընտա։

ՄԷՍՍԱԺԷՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ ՖՐԱՆՍԷԶ

ԲՕՍԹԱ ՎԱԲՕՐԼԱՐԸՆԸՆ 1891 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 24ՏԷՆ ԻԹԻՊԱՐԷՆ ԵԷՆԻ ԹԱՐԻՖԱՍԸ

Ագիմէթ վէ ավտէթտէ Հավր իսքէլէ-սինէ ուղրամագ իւզրէ Լօնտրա իլէ Գարատէնիզ լիմանլարը արասընտա տօղ-բուտան տօղրուլա իճրաի սէֆէր։

ՍԹԱՄՊՕԼ

Հէր բազար Լօնտրատան հարէ-քէթ իտէր։ Հէր ճումատա էրթէսի ագշամ ալաֆը։ սաաթ 4տէ Մարսիլիատան հարքէքթիլէ դէկտ. 5տէն իթիպարէն Բիրէ, Իզմիր, Զանագ Գալէ, Սթամպօլ Թարիգիլէ, վէ դէկ. 12տէն իթիպարէն Գալամաթա, Շերա, Զանագ Գալէ, Սթամպօլթա-րիգիլէ կիտէր։ Իզմիրտէ Սուրիա խամթը բօսթա վաբօրլարը բէ-սատուսի վուգու պուլուրը։

Հէր բէնճչէնպիհ ագշամ սաաթ 4տէ Սթամպօլտան Մարսիլիա, Հավր վէ Լօնտրայա հարքէքթի իտէր։ Դեկ. 31տէն իթիպարէն պիր հաֆթա Զանագ Գալէ, Իզմիր վէ Բիրէ Թարիգիլէ, վէ դեկտեմբեր 24տէն իթիպարէն օ պիր հաֆթատա Զա-նագ Գալէ վէ Շերա վէ Գալամաթա Թարիգիլէ կիտէր։

ԹՐԱԳԻՉՕՆ-ՊԱՔՈՒՄ

Լօնտրատան կէլէն բօսթա վաբօր-լարը իլէ տօղրու սէֆէր։

Հէր 15 կիւնտէ պիր քէրրէ ճու-մատա էրթէսի ագշամ Սթամպօլտան հարքէքթի իտէր, վէ կէրէք ագի-մէթտէ վէ կէրէք ավտէթտէ Սամ-սուն, Ֆիրասօն, Թրապիզօն վէ Պա-թում իսքէլէլերինէ, վէ զարը մէճ-պուրի սուրթմտէ իւնէէ, Ֆաթսա, Օրտու, Սինօպ վէ Խէպզլու իսքէլէ-լերինէ ուղրար։ Պաթումա վէ ըմ-թամպօլտա չարչէնպիհ սապահլարը մուվասելէթ իտէր։

ՕՏԷՍԱ

Լօնտրատան վիւրուա իտէն բօսթա վաբօրլարը իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր իճրա օլունը։

Սալը սապահ Տէրսաատէթտէն հարքէքթի իտէր, վէ չարչէնպիհ ագ-շամը Օտեսայա վարը օլուը։ Օտե-սատան ճումատա էրթէսի ագշամը հարքէքթի իտուպ, բազար էրթէսի սապահը Տէրսաատէթէ մուվասելէթ իտէր։

ԹՈՒՆԱ

Մէսաժերի Մարիթիմ գումբանեա-սը՝ Սթամպօլտան Մարսիլիատա իւճ-բէթլէրինի պէրվէճհէր աթի թէնզիլ իթմիշ տիր։ Կիւնեի մէկէք՝ եէմէքլի 225 ֆր. Ուշագար՝ եէմէքլի 112½ ֆր. Կիւվէրթ՝ եէմէքսիզ 60 ֆր.

Բէզա Մարսիլիատա վէ Լիսնտա թէ-վագգուֆ իտէպիլմէք իւզրէ Սթամ-պուլտան Բարիզէ գատար տօղրու պիլէթին ֆիյաթը 250 ֆրանգ տրը։

ՊԼՕՑԻՒԻՔ ԷՃԶԱ ՏԷՐՕԶԻԹՕՍԸ

Ժ. ԱԼԻՖԵԱՆ

ՊԱՀՊԻՏԷՆ ՆԷԶԱՐԻԹ ՁԵԼԻԼԷՍԻ ՄԻՒԹԻԱՀԻՍԻ

Էճզախանէվի իքի սէնէսէն պէրու Եէնի ճամիէն Գալէ Գարաուրնա ճէլալ պէյ խանընն ալթընտա 2 նուսմէրօլը մաղազայա նագլ իթմիտիմ տիր։ Միւսաաթը մէզքիւրէ զարթընտա մնագալամը քէնտի օրնէքի սաթխինտէ զալէճ մունասէպ պիր ա՝ զալալա իթ-բաղ ու թահվիլ իթմէք իչիւն էլտէն կէլէնն տիրիղ իթմէմիտիճի տիր։ Օրալա միւրաճաաթ իտէնլեր էվվէլտան Նէճասէթինանն վէ ֆիլաթլարը էհվէնիյէթինանն բէջ գիյասատ իսը-նուա օլաճակլար տրը։ Էճզախանէի մէզքիւրտէ Ֆրանսա, Ինկիլիթէրա վէ Աէմմանիսանը մէշհուր Թէճարեթ եվլէրի եճզաները, քիւպկիէթի Լօնտրատա մէ Բէլճատէ գէլէրէք Ինդիկկա խալիս պալէդ եաղը, Ֆրանսէդ վէ Ինկիլիզ հայրը իլանմաղը (սքէսիա-լիթէ), Տէրսաատէթտէ պուլունանլարը են չօղ օլմագ իւզրէ մէքթէպլէր իչիւն ֆէնտը քիմ-նա ալճակ ու եասիվաթը, գուլամմէրլրը վէ գավալմաղարլարը մախսուս ալճակ վէ եա-զարը, մեշհուր գօնճագ ֆաղրիգալարը գօնճագլարը, Ֆորսա վէ Մալակա շաքարլարը, Իզ-բօրա մատան սուլարը, Հրուֆաթ տեքմէճէրի իչիւն ճնիքեր՝ վէ ճանիքեր՝ վէ ճանիքմանն, Տէրքաշը-զա միւթեալիգ հէր նէվի լաթիգ ետէվաթ, ալճակ ալ-ճակ ալվանմամ, Լօքսան սաաթրլմագ իւզրէ պոշ շեշէլեր, տաաթի թէճարեթիւ (սախիսաեթիթ) ուսուլի իւզրէ թէրթիպ օլունմըշ Լիսիթը բանգուգլարը վէ զարլիհեամ վէ զարլիհեամ գու-ալրը։

Հէր թարաֆտան սրբարը գապուլ օլունմագ տօղրուճա իրագ օլանը, վէ միւշթերի-լերին պիթթեթերիպէ միւշահեատ իթթիքլերի իւզրէ, ուզագ մահալլերէ կիտաճէք օլան մու-լար քէմալը տիգագամ վէ իթնիս իլէ սերլէթթիրիր։

Մարգարատա Խլրօքսատան խասսէթէն կէթիրմէտիրիմիզ վէ ազամ ազբ իչիւն եաբրմըշ մանուն սախի պուլընը, պու մանուն պաղէպանլարը վէ պաղէ մերգարլարընը իչիւն բէջ գիյասատ եաբար։

ՄՈՒԿԱ ԱՖՖԱԳԸՅԷԹԸ

ԱԶԻՄԻԷ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Բէրուանը գօգա ազանընտան մուխրէճ ՄԱՐԻԱՆԻ ՇԱՐԱՊԸ՝ վիճուտա էն գիյասատ գիւվվէթ վէրմէճի [թօնիք] պիր մուալիճէ օլուպ, սէս սրբրլարընա, վէ հավ վէ նէճէս ալէթլերինէ սախի խայլիսէն խայլի հայաթ վէ գուվվէթի վէրիր։ Մեգքիւբ շարապ գրնագլանա կիպի հարքէթի վէր-մէկիպ, գանսըզլըզա գարը օլան իլանարը տա էս ալէսաբ օլուուղընան, գրնագլանայա միւրաաճ-ճաղ տարը։ Իչիմի թիգիր օլտուղընան, սուֆրալարտա տա շարապ եէրինէ գուլանըզլարա վէ պէպլեճէ հօլ պիր սուրէթտէ վիճուտա գուվվէթի վէ սրշհէթի վէրմէկտէ դուլանմըշ տրը։ Բէզալիգ պու շարապ էրքէքլերին իգթիսարըզլըզընը տէճ էթթիրիլ կիպի, են զարէթ ա-տամմարա սախի կէնճլիգ գուվվէթի վէրիր։

Պու շարապըն մուէճիտ Բարիզտէ Պուլվար Հօսմանա 41 նուսմէրօտա գօգարը են էվվէլ հէր գէսին գուլանմալիճէճի պիր հալէ գօյան Մարքանի եճզախանէսի օլուա, մեգքիւբ շարապ Տէ-սատատէթին պիճիմվէ եճզախանէլերինտէ վէ եճզա թիւճարը մաղազալարընա պուլունը։

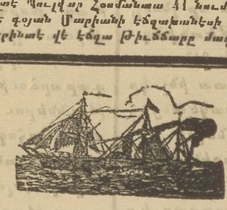

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՈՒՍԷ

Իշպու 1892 մարտըն 1ինեի բազար կիւնինտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

Ատալարտան տէօքէրիւ

Սթ.	Տէ.	
1	Պ. Ատա, Հէյդէլի, Պուրկազ, Գընալը։	(1)
4	Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյդէլի, Պուրկազ, Գընալը։	(1) [Պ. Ատատան սաաթ 2տէ]։
8 45	Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյդէլի, Պուրկազ, Գընալը։	[Պէզիրգան Ատատան սաաթ 9տա]։

Քէօքէրիւտէն Ատալար Ճանիպէնի

2 30	Գընալը, Պուրկազ Հէյդէլի, Պ. Ատա, Գարթալ։	
9 45	Գընալը, Պուրկազ, Հէյդէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։	
10 45	Գընալը, Պուրկազ, Հէյդէլի, Պ. Ատա,	

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ատալարտան տէօքէրիւտէ

1 15	Բէնտիքտէն Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյդէլի, Պուրկազ, Գընալը։	(1) (Պ. Ատատան 2տէ)
8	Բէնտիքտէն Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյդէլի, Պուրկազ, Գընալը, Գարաքէյ,	(Պ. Ատատան սաաթ 9տա)։

Քէօքէրիւտէն Ատալարա

2 45	Գարաքէյ, Գընալը, Պուրկազ, Հէյդէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։	
9 45	Գընալը, Պուրկազ, Հէյդէլի, Պ. Ատա. Գարթալ, Բէնտիք։	

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Անտալիա ճանապարհի էսքիսիրը-Դ-Ինոսուրի

Քէօքէրիւտէն

Սթ.	Տէ.	Գէթ.	Նս.
12	Ին Էնինէ կիտէն		22
1 30	Բէնտիյէ կիտէն		2
4	Պօսթանճըյա		
5 10	Պէյա Թէսատիֆ		
7 25	Իզմիտ կիտէն		24
10 30	Բէնտիյէ կիտէն		4
11 30	Բէնտիյէ կիտէն		6

Հրեւէր	Բազար
1	Բէնտիքտէն կէլէն 1
2 35	Բէնտիքտէն կէլէն 3
4 35	Իզմիտտէն կէլէն 21
6 10	Պօսթանճրատան կէլէն
9 45	Բէնտիքտէն կէլէն 5
11 05	Ին Էնինէտէն կէլէն 23
12	Պէյա Թէսատիֆ

ԳԱՏԸՐԷՔՕԶ ԹԱՐԻԳԻ

Եէվմիթէ		Բազար	
Բէօք.	Գարաքէյտէն	Բէօք.	Գարաքէյտէն
Սթ. Տէ.	Ս. Տէ.	Սթ. Տէ.	Ս. Տէ.
	12 (2)		
12 45	12 45	1	1
	1 30		
1 30	2 15	2	2
2 15	3		
3	3 45		3
3 45	4 30	3	4
4 30	5 15	4	5 30
5 15	6	5 30	7
	7		
6	8 30	7	8 30
7			
8	9 15	8	9
9 15	10	9	10
10	10 35	10	11
10 25	11	11	
10 50	11 25		
11 20	12	12	12
11 45			
12			

Շէհսուէթլի լօսօս հավալարատա ուժուժ ասն բօս-թալար պիրէր չէր։ Եվվէլ հարքէթի իսենէթի կիպի, ասպահլարը օրբիւանէ Ատալարա թի-բա օլընան ուէֆէր իլէ ագշամլարը Ատալարատան քէօրբիւյէ իթբա օլընան ուէֆէրլեր իճրա օլը-մայբզ, շէհիր թիբի վէ գար օլուուղը կիւն-լերտէ բազար կիւնլերինէն մատատա ասպահ-լարը Ատալարատան քէօրբիւյէ իլգ վէ քէօրբիւ-ատէն Ատալարա ասն ուէֆէրլեր իճրա օլընմայա-ճագ տրը։

(1) Իշպու ուէֆէրլեր մարտըն 15ինեէն իթի-պարէն եարբմ սաաթ էվվէլ հարքէքթի իսենէ-ճէք տիր։

(2) Շէհիր լօսօս էհալարատա իշպու ուէֆէր իճրա օլընմայաճագ տրը։